

Брюксел, 17.6.2016 г.
COM(2016) 400 final

2016/0186 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Решение № 445/2014/ЕС за установяване на действие на Съюза
„Европейски столици на културата“ за годините 2020 — 2033**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Действието „Европейски столици на културата“ (ЕСК) е уредено с Решение № 445/2014/ЕС¹ за званията, присъдени за годините 2020 — 2033. Приложението към решението съдържа хронологичен списък, в който се посочва периодът, през който всяка държава членка може да бъде домакин на действието (две държави членки годишно). Съревнованието за присъждане на званието „Европейска столица на културата“ стартира шест години преди годината на проявата с публикуването на покани за подаване на заявления от съответния национален орган.

В сравнение с предходното Решение № 1622/2006/ЕО², Решение № 445/2014/ЕС разширява обхвата на действието за участие и на страни кандидатки и потенциални кандидати за членство в ЕС, при условие че те участват в програмата „Творческа Европа“ или в последващите програми на Съюза в подкрепа на културата на датата на публикуване на поканата за подаване на заявления. В резултат на това всяка трета година, считано от 2021 г. (т.е. през 2021 г., 2024 г., 2027 г., 2030 г. и 2033 г.), носители на званието могат да бъдат градове от страни кандидатки или потенциални кандидати. Тези съревнования започват най-късно шест години преди годината на проявата с публикуването от Комисията на покана за подаване на заявления.

Решение № 445/2014/ЕС обаче не включва държавите от Европейската асоциация за свободна търговия, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство („държавите от ЕАСТ/ЕИП“) (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн). Ето защо в периода 2020—2033 г. не е възможно градове от тези държави да носят званието „Европейска столица на културата“.

С цел да се укрепят културните връзки между Европейския съюз и държавите от ЕАСТ/ЕИП се предлага Решение № 445/2014/ЕС да се измени, за да е възможно градове от държавите от ЕАСТ/ЕИП, които участват в програмата „Творческа Европа“ или в последващите програми на Съюза в подкрепа на културата, да кандидатстват за званието ЕСК.

Това би било в съответствие с член 167, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който „Съюзът и държавите членки подкрепят сътрудничеството с трети страни [...] в сферата на културата [...]“.

Освен това включването на държавите от ЕАСТ/ЕИП би било в съответствие с член 81 от Споразумението за ЕИП и член 13 от протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

¹ Решение № 445/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за установяване на действие на Съюза „Европейски столици на културата“ за годините 2020 — 2033 и за отмяна на Решение № 1622/2006/ЕО (ОВ L 132, 3.5.2014 г., стр. 1).

² Решение № 1622/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за установяване на действията на Общността „Европейска столица на културата“ за годините 2007 — 2019 (ОВ L 304, 3.11.2006 г., стр. 1).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Настоящото предложение изменя Решение № 445/2014/ЕС за установяване на действие на Съюза „Европейски столици на културата“ за годините 2020 — 2033 и се основава на същото правно основание, а именно член 167, параграф 5 от ДФЕС.

- **Субсидиарност**

Тъй като Решение № 445/2014/ЕС е правен акт на ЕС, то може да бъде изменено само чрез равностоен правен акт. Държавите членки не могат да действат самостоятелно.

- **Пропорционалност**

Вж. по-горе. Не съществуват други възможности за откриване на действието ЕСК за участие на градове от държавите от ЕАСТ/ЕИП.

- **Избор на инструмент**

Вж. по-горе. Предлаган инструмент: решение.

- **Публична консултация**

При подготовката на своето предложение за решение за ЕСК за званията, присъдени за годините 2020 — 2033, Комисията организира публична консултация между 27.10.2010 г. и 12.1.2011 г., при която получи 212 отговора. Един от въпросите се отнасяше до възможността за откриване на действието ЕСК за участие на държави извън ЕС³. Тази идея беше посрещната с разностранни становища и към онзи момент Комисията реши да предложи частично отваряне за държави извън ЕС, като ограничи възможността до страните, които се стремят към пълно членство в Съюза.

Комисията е на мнение, че не са необходими допълнителни консултации, тъй като предложението за ново решение цели само (леко) разширяване на достъпа до действието ЕСК, за да включи и държавите от ЕАСТ/ЕИП.

3. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Както и при Решение № 445/2014/ЕС, предложението на Комисията няма пряко отражение върху бюджета, тъй като наградата „Мелина Меркури“ и разходите на членовете на експертния екип, назначени от институциите и органите на Съюза, се покриват от съществуващите ресурси на програмата „Творческа Европа“ за финансовата рамка за периода 2014—2020 г. или ще бъдат включени в последващите програми на Съюза в подкрепа на културата за годините след 2020 г. Освен това предложението няма да доведе до по-голям брой европейски столици на културата за периода 2020—2033 г., тъй като градовете от държавите от ЕАСТ/ЕИП ще се съревновават с градове от страните кандидатки и потенциални кандидати за членство, които вече са част от съревнованието.

4. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

В своето предложение Комисията предлага:

- Да открие действието ЕСК за участие на градове от държавите от ЕАСТ/ЕИП, при условие че тези страни участват в програмата „Творческа Европа“ или в

³ Анализ на резултатите от консултацията: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/documents/ecoc/consultation-analysis-results_en.pdf

последващите програми на Съюза в подкрепа на културата на датата на публикуване на поканата за подаване на заявления;

- В тази перспектива да разшири участието в откритото съревнование на градове от страни кандидатки или потенциални кандидати, за да включи и градове от държавите от ЕАСТ/ЕИП;
- Да бъде присъдено звание ЕСК на град от страна кандидатка, потенциален кандидат или държава от ЕАСТ/ЕИП през 2028 г. вместо през 2027 г., така че да се даде възможност на тези държави да проведат преговори за участието си в програмата на Съюза в подкрепа на културата, която ще замени програмата „Творческа Европа“ за периода 2021—2027 г., преди Комисията да публикува съответната покана за подаване на заявления поне шест години преди годината на проявата;
- Да измени графика в приложението към Решение № 445/2014/ЕС в съответствие с това.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Решение № 445/2014/ЕС за установяване на действие на Съюза
„Европейски столици на културата“ за годините 2020 — 2033

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 167, параграф 5 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Решение № 445/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵ има за цел да се запази и насърчи многообразието на културите в Европа и да се изтъкнат общите им черти, както и да се увеличи чувството за принадлежност на гражданите към едно общо културно пространство. Решението цели също така да се стимулира приносът на културата в дългосрочното развитие на градовете съгласно съответните им стратегии и приоритети.
- (2) В член 3 от Решение № 445/2014/ЕС се предвижда, че достъп до действието на Съюза „Европейски столици на културата“ имат само градове от държавите членки, от страни кандидатки или потенциални кандидати или от държава, която се присъединява към Съюза при обстоятелствата, посочени в член 3, параграф 5 от посоченото решение.
- (3) Действието на Съюза следва също така, при определени условия, да бъде отворено за участие за градове от държавите от Европейската асоциация за свободна търговия, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство („държавите от ЕАСТ/ЕИП“) с цел да се укрепят културните връзки между тези държави и Европейския съюз в съответствие с член 81 от Споразумението за Европейското икономическо пространство.
- (4) Въпреки това, през периода 2020—2033 г., обхванат от това решение, от съображения за равнопоставеност с градовете от държавите членки, на градовете от държавите от ЕАСТ/ЕИП следва да бъде позволено да участват само в едно

⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁵ Решение № 445/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за установяване на действие на Съюза „Европейски столици на културата“ за годините 2020 — 2033 и за отмяна на Решение № 1622/2006/ЕО (ОВ L 132, 3.5.2014 г., стр. 1).

съревнование за званието. Освен това всяка държава от ЕАСТ/ЕИП следва да бъде допусната да бъде домакин на проявата само веднъж през този период.

- (5) Страна кандидатка, потенциален кандидат или държава от ЕАСТ/ЕИП следва да е домакин на действието „Европейски столици на културата“ през 2028 г. вместо през 2027 г., така че да се даде възможност на тези държави да проведат преговори за участието си в програмата на Съюза в подкрепа на културата, която ще замени програмата „Творческа Европа“ за периода 2021—2027 г., преди съответната покана за подаване на заявления поне шест години преди годината на проявата.
- (6) Поради това Решение № 445/2014/ЕС следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение № 445/2014/ЕС се изменя, както следва:

1) Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Броят на градовете, носители на званието за дадена година („годината на проявата“) не трябва да надвишава три.

Званието се присъжда най-много на един град във всяка от двете държави членки, посочени в графика, поместен в приложението („графикът“), и през съответните години — на един град от държава от ЕАСТ/ЕИП, страна кандидатка или потенциален кандидат или на един град от страна, присъединяваща се към Съюза при посочените в параграф 5 обстоятелства.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Градовете в държавите от ЕАСТ/ЕИП, страните кандидатки и потенциалните кандидати, участващи в програмата „Творческа Европа“ или в последващите програми на Съюза в подкрепа на културата на датата на публикуване на поканата за подаване на заявления, посочена в член 10, параграф 2, могат да кандидатстват за званието за една година в рамките на открито съревнование, провеждащо се на всеки три години в съответствие с графика.

Градовете в държавите от ЕАСТ/ЕИП, страните кандидатки и потенциалните кандидати могат да участват само в едно съревнование за периода 2020—2033 г.

Всяка държава от ЕАСТ/ЕИП, страна кандидатка или потенциален кандидат може да бъде домакин на проявата само веднъж през периода 2020—2033 г.“;

2) Член 10 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Предварителен подбор и подбор в държавите от ЕАСТ/ЕИП, страните кандидатки и потенциалните кандидати“;

б) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията носи отговорност за организирането на съревнованието между градовете в държавите от ЕАСТ/ЕИП, страните кандидатки и потенциалните кандидати.“;

в) в параграф 6 първата алинея се заменя със следното:

„6. Екипът изготвя доклад за подбор във връзка със заявленията на първоначално одобрените градове кандидати заедно с препоръка за определянето на най-много един град от една държава от ЕАСТ/ЕИП, страна кандидатка или потенциален кандидат.“;

3) В член 11 параграф 2 се заменя със следното:

„2. В случая на държавите от ЕАСТ/ЕИП, страните кандидатки и потенциалните кандидати Комисията определя един град, който да носи званието през съответните години въз основа на препоръките, съдържащи се в доклада за подбор на екипа, и уведомява Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите за това решение не по-късно от четири години преди годината на проявата.“;

4) Член 13 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 втората алинея се заменя със следното:

„Съответната държава членка или държава от ЕАСТ/ЕИП, страна кандидатка или потенциален кандидат може да номинира наблюдател, който да присъства на тези заседания.“;

б) в параграф 3 втората алинея се заменя със следното:

„Екипът представя докладите си за мониторинг на Комисията, както и на определените градове и съответната държава членка или държава от ЕАСТ/ЕИП, страна кандидатка или потенциален кандидат.“;

5) Приложението се заменя с текста в приложението към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател